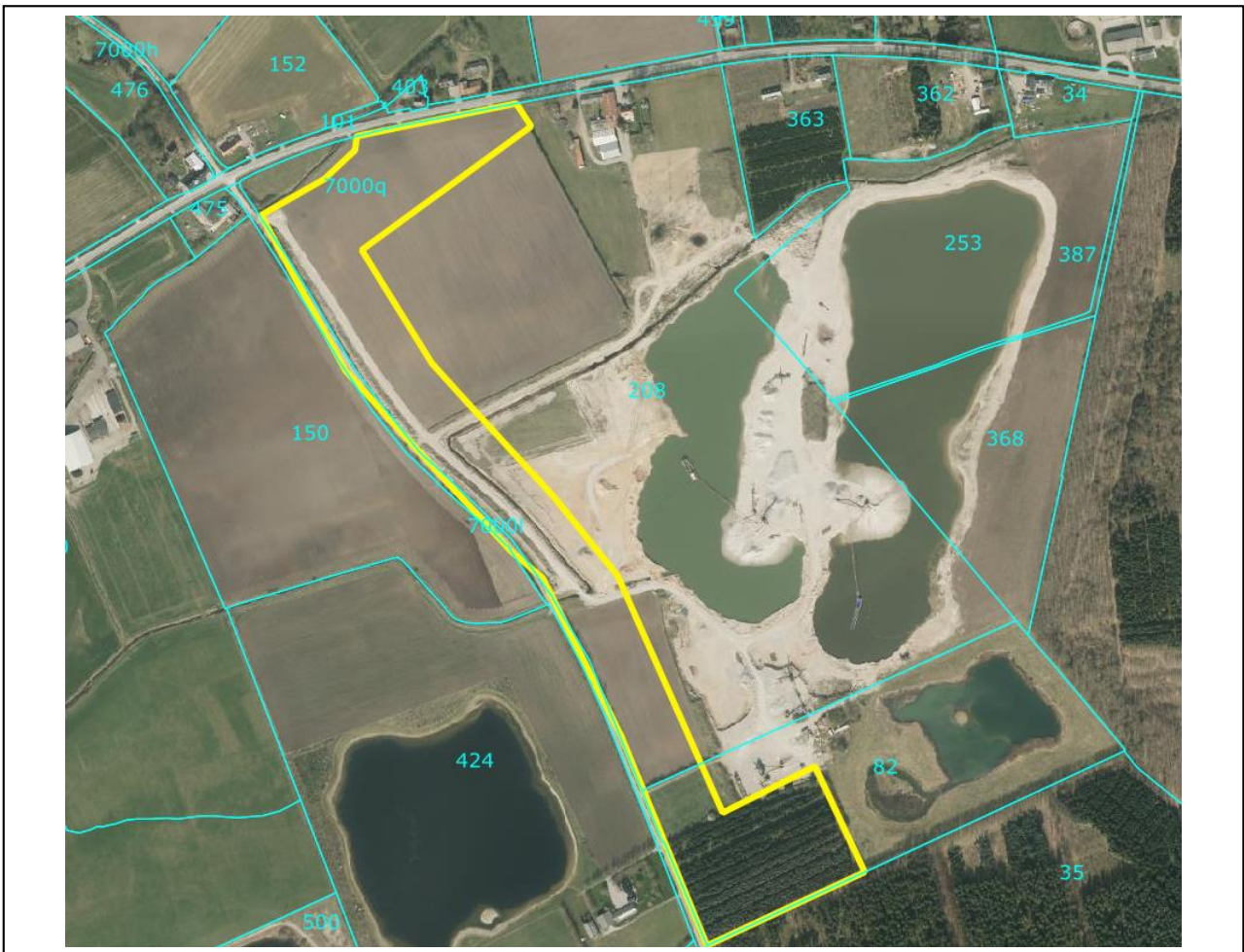

Bedsted Lø Grusværker Aps
Stenagervej 9
6230 Rødebro
CVR-nr. 58470317

Klima og Ressourcer
Kontaktperson: Jens T. Vejrup
E-mail: jtv@rsyd.dk
Direkte tlf.: 2336 3614
KS: NK
Dato: 4. marts 2021
Sagsnr.: 19/51426
Skabelonversion: 8

TILLADELSE TIL ERHVERVSMÆSSIG RÅSTOFINDVINDING

af sand grus og sten gældende til den 01.04 2031 på del af matr.nr. 82 og 208 Uge
Ejerlav, Uge i Aabenraa Kommune.

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	Afgørelse.....	3
1.1	Tilladelse til erhvervmæssig råstofindvinding.....	3
1.2	Før tilladelsen tages i brug.....	5
1.3	Ejerforhold.....	5
2	Sagens baggrund.....	6
2.1	Ansøgningens indhold.....	6
2.2	Beskrivelse.....	6
3	Vilkår.....	7
3.1	Omfang.....	8
3.2	Drift.....	8
3.3	Adgangsforhold og afstande.....	12
3.4	Forebyggelse af forurening, håndtering af affald, vandindvinding mv.	13
3.5	Efterbehandling m.m.....	16
4	Generelle bestemmelser.....	18
5	Sikkerhedsstillelse.....	20
6	Ansøgningsprocessen.....	20
6.1	Myndighedshøring.....	21
6.2	Miljøvurderingsloven.....	23
6.3	Partshøring.....	25
7	Regionens vurdering af sagen.....	26
7.1	Lovgrundlag.....	26
7.2	Gennemgang af hensyn og vurderinger.....	26
8	Klagevejledning og underretning.....	33
8.1	Klagevejledning.....	33
8.2	Underretning om afgørelsen.....	34

9	Bilag.....	35
	Bilag 1 Oversigtskort.....	36
	Bilag 2 Graveplan	37
	Bilag 3 Efterbehandlingsplan.....	38
	Bilag 4 Udtalelse fra museet.....	39
	Bilag 5 Aabenraa Kommune – tilladelse efter vandforsyningsloven.	42

1 AFGØRELSE

Forud for meddelelse af denne tilladelse har Region Syddanmark vurderet, hvilke vilkår, der skal fastsættes, samt foretaget en hensynsafvejning i henhold til råstoflovens § 3.

Der redegøres i afsnit 7 nærmere for afvejningen af hensyn samt vurderingen af hvilke vilkår, indvindingen kræver.

Afgørelsen er truffet på baggrund af:

- råstofloven
- miljøvurderingsloven
- Region Syddanmarks Råstofplan 2016
- habitatbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter)
- habitatdirektivet (direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter) og
- vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5/1984, "Ekstern støj fra virksomheder".

Øvrigt lovstof, som der henvises til i teksten:

- affalds- og råstofafgiftsloven
- jordforureningsloven
- olietankbekendtgørelsen og
- forvaltningsloven

Samtidige afgørelser fra andre myndigheder:

Aabenraa Kommune har meddelt tilladelse efter vandforsyningsloven til som beskrevet i vurderingsafsnittet. Se bilag 5 for kopi af afgørelsen.

1.1 Tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding

Region Syddanmark meddeler hermed tilladelse til indvinding af op til 190.000 m³ sand, grus og sten årligt på 8.93 ha på dele af matr.nr. 82, 208 Uge Ejerlav, Uge i Aabenraa Kommune. Se oversigtskort herunder:

Oversigtskort over området.

Tilladelsen meddeles i medfør af råstoflovens § 7, stk. 1. Tilladelsen er betinget af vilkårene, som er stillet i medfør af råstoflovens § 10 og tilhørende forudsætninger.

Vilkårene er også bindende for ejere og indehavere af andre rettigheder over ejendommen uden hensyn til, hvornår retten er stiftet og uanset om der er sket tinglysning.

Såfremt hele ressourcen ikke er indvundet ved tilladelsens udløb, kan der ansøges om en ny tilladelse eller der kan ansøges om tilladelse til udvidelse eller ændring af indvindingsområdet.

Råstoftilladelsen kan tilbagekaldes af råstofmyndigheden i tilfælde af grov eller gentagen overtrædelse af vilkårene, jf. råstoflovens § 11.

Tilladelsen bortfalder jf. § 10, stk. 7, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter meddelelsen eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

1.2 Før tilladelsen tages i brug

Region Syddanmark skal give accept til at indvindingen påbegyndes herunder arbejdet med at afrømme overjord. Følgende forudsætninger skal være opfyldt:

- Klagefristen skal være udløbet. Evt. klager over tilladelsen har som udgangspunkt opsættende virkning. Derfor skal klagefristen være udløbet før regionen kan give accept til indvinding.
- Sikkerhedsstillelse. Der skal være stillet en økonomisk sikkerhed for efterbehandlingen af indvindingsarealet, se nærmere under kapitel 5.
- Indvindingsarealet skal være afsat med pæle.
- Klagefristen på Aabenraa Kommunes tilladelse efter vandforsyningsloven skal være udløbet.

Øvrige tilladelser og/eller dispensationer i forbindelse med råstofindvindingen, som ikke er nævnt i denne tilladelse, skal indhentes separat.

1.3 Ejerforhold

Ifølge tingbogen står Grus Holding Aps, Stenagervej 9, 6230 Rødekro som ejer af matr.nr. 208 Uge Ejerlav, Uge i Aabenraa Kommune.

Ifølge tingbogen står følgende som ejere af matr. nr. 82 Uge Ejerlav, Uge:

Finn Schmidt-Sørensen, Langvad 9, 6200 Aabenraa
Inger La Cour-Eybye, Haderslevvej 60, 6200 Aabenraa
Jørgen Bonefeld, Jørgensgård 50, 6200 Aabenraa
Peder Sanne Bonefeld, Skovhøj 28, 6200 Aabenraa

Alle ejere har givet samtykke ved underskrift på ansøgningen.

2 SAGENS BAGGRUND

2.1 Ansøgningens indhold

- Bedsted Lø Grusværker Aps har ansøgt om tilladelse til en årlig indvinding på 190.000 m³ sand, grus og sten på 8,93 ha på dele af matr.nr. 82 og 208 Uge Ejerlav, Uge.
- Der forventes at indvinde til 20 meter under terræn og ca. 18 meter under grundvandsspejlet.
- Indvindingen forventes påbegyndt i 2021.
- Der ønskes følgende driftstider fra kl. 07.00 til kl. 18.00 mandag - fredag og fra kl. 07.00 til kl. 14.00 på enkelte på lørdage (hverdage)
- Udlevering og læsning fra kl. 06.00 til kl. 18.00 mandag til fredag (hverdage)
- Råstofferne påtænkes anvendt primært til betonproduktion.
- Til indvindingen ønskes anvendt følgende maskiner: 2 stk. ralsuger, 2 stk. afvander, 1 power-screener, 1 stk. sandhjul, 1 stk. gravemaskine og 2 stk. læsemaskine, og der forventes et årligt forbrug af 20.000 liter diesel.
- Der vil blive anvendt 14000 m³ vand i døgnet til vask af råstofferne. Vandet indvindes fra de nuværende gravesøer.
- Affald som genereres i forbindelse med aktiviteterne i råstofgraven bortskaffes ved Henning Sejer.
- Der ønskes adgang til råstofgraven ad Oksevejen, ca. 50 meter syd for Åbenråvej.

2.2 Beskrivelse

Der er ansøgt om tilladelse til erhvervmæssig råstofindvinding på 8,93 ha på del af matr. nr. 208 og 82 Uge Ejerlav, Uge. Der er tale om udvidelse af den eksisterende råstofindvinding, hvor der igennem de seneste ca. 20 år er foregået erhvervmæssig råstofindvinding. Dele af den eksisterende råstofindvinding er færdiggravet og efterbehandlet. Det samlede indvindingsareal bliver på 37 ha, som har udgjort det projektområde, som er behandlet i miljøkonsekvensrapporten.

Projektarealet ligger midt mellem landsbyerne Uge, som ligger ca. 2,4 km sydvest herfor, og Røllum, som ligger ca. 2,5 km nordøst herfor. Den Sønderjyske Motorvej løber mellem projektområdet og landsbyen Røllum. Projektet omfatter dele af matr. nr. 208 og 82 Uge Ejerlav og dele af matr. 253 og 368 Røllum, Ensted i

Aabenraa Kommune. Områdets råstofressource vurderes at udgøre ca. 2.3 mio. m³ sand og grus. Der er søgt om tilladelse til at indvinde op til 190.000 m³ årligt over en periode på 10 år, heraf ca. 175.000 m³ under grundvandsspejl, til en dybde af ca. 20 meter under terræn.

Indvinding af materialer i grusgraven vil kunne foregå i tidsrummet kl. 07.00 til kl. 18.00 på hverdage. Der vil ligeledes i perioder med spidsbelastning kunne foregå indvinding lørdage mellem kl. 07.00 og 14.00. Ligeledes er det muligt inden for de vejledende støjgrænser i natperioden mellem kl. 06.00 – 07.00 at foretage læsning af i alt 2 lastvogne pr. 30 min. med 1 lastvogn i hver af de 2 områder. Der vil ikke være læsning af materialer lørdage og søndage.

Grusgraven vil fortsat benytte vejadgangen til den eksisterende grusgrav. Transport til og fra råstofgraven vil foregå ad en intern vej parallel med Oksevejen og med udkørsel til selve Oksevejen ca. 50 meter syd for Aabenraavej i nord og herfra videre udkørsel til krydset mellem Aabenraavej og Oksevejen.

De allerede etablerede jordvolde langs Oksevejen vil blive forlænget mod syd, hvor der vil blive etableret to 5 meter høje jordvolde mellem Oksevejen og etape 1. Der vil desuden blive etableret jordvolde/støjvolde med en højde af mindst 4 meter op mod landbrugsejendommen i nordøst, Åbenråvej 170, for at sikre, at vejledende støjgrænser kan overholdes. Ligeledes etableres der en 5 meter høj støj- og udsynsafskærmninger mellem Åbenråvej og graveetape 4.

Projektområdet vil hovedsageligt blive efterbehandlet til natur ved etablering af tre permanente søer. Desuden har Aabenraa Kommune meddelt tilladelse til reetablering af Uge Bæk, som har været omlagt i forbindelse med den eksisterende råstofindvinding, og Uge Bæk er blevet genslynget igennem den eksisterende råstofgrav. Der vil også blive mulighed for landbrugsdrift på en mindre del af arealet, som det blandt andet ses på arealet øst for den østlige, efterbehandlede sø. Efterbehandlingen gennemføres i takt med, at de enkelte graveetaper graves færdige, og nye arealer inddrages.

3 VILKÅR

I dette afsnit fremgår vilkårene, der er tilknyttet tilladelsen. Vilcårene er som udgangspunkt stillet med hjemmel i råstofloven. Det fremgår, hvis de er stillet efter anden lovgivning.

3.1 Omfang

1. Tilladelsen er gældende 10 år frem, hvorefter tilladelsen udløber. Såfremt indvindingen ikke er færdig, kan der søges om en ny tilladelse.
2. Der må årligt indvindes 190.000 m³ sand, grus og sten.
3. Indvindingen skal ske indenfor det på bilag 1 indtegnede område (herefter kaldet indvindingsarealet). Der skal ske en løbende efterbehandling af afgravede områder i samme takt som indvindingen skrider frem.
4. Grænsen for det område, der må graves i (indvindingsarealet), skal sættes af i marken efter nærmere aftale med Region Syddanmark. Pælene til afmærkning mv. må ikke fjernes, og skal sikres, så de ikke bliver beskadigede. Det kan f.eks. ske med betonringe.
5. Råstofindvindingen skal tilrettelægges og udføres i overensstemmelse med graveplanen, jf. bilag 2. Eventuelle ændringer i graveplanen skal godkendes skriftligt af Region Syddanmark.
6. Til råstofindvinding, herunder efterfølgende behandling af materialerne, må kun anvendes de i ansøgningen angivne maskiner: 2 stk. ralsuger, 2 stk. afvander, 1 powerscreener, 1 stk. sandhjul, 1 stk. gravemaskine og 2 stk. læsemaskine, og der forventes et årligt forbrug af 20.000 liter diesel.
7. Afvigelser herfra kan kun ske efter forudgående skriftlig accept fra Region Syddanmark.
8. Region Syddanmark skal til enhver tid holdes underrettet om, hvem der forestår indvindingen.
9. Driftsmedarbejdere skal være bekendt med vilkårene i denne tilladelse samt den til enhver tid gældende grave- og efterbehandlingsplan.

3.2 Drift

10. For at beskytte naboer mod støj er der fastsat driftstider, som er i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledning *Ekstern støj fra virksomheder* (vejledning nr. 5/1984).

Råstofgravens driftstider er:

- a. Råstofindvinding: mandag til fredag (hverdage) kl. 07.00 til kl. 18.00 samt enkelte lørdag kl. 07.00 til kl. 14.00
- b. Udlevering og læsning kan dog ske i tidsrummet: mandag til fredag fra kl 06.00 til kl. 18.00.
- c. I forbindelse med udlevering og læsning skal forudsætninger i støjredegørelsen overholdes.
- d. I helt enkeltstående tilfælde kan det være nødvendigt at fravige de generelle åbningstider. Dette må kun ske med forudgående skriftlig accept fra Region Syddanmark.

11. For at overholde støjgrænsen i perioden fra kl. 06.00 til kl. 07.00 må der maksimalt være en 1 lastbil i hver af de to zoner indenfor 30. min. Der vil sige i alt 4 lastbiler i de angivne periode.
12. Efter etableringsfasen må det ækvivalente støjniveau (det vil sige støjens middelværdi over et længere tidsrum: Om dagen 8 timer, om aftenen 1 time og om natten ½ time) fra indvindingsområdet i driftssituationen ikke overstige følgende værdier målt/beregnet ved nabobebyggelse:

Dage	Tidsrum	Støjniveau
Mandag – fredag Lørdag	07.00 – 18.00 07.00 – 14.00	55 dB (A)
Mandag – fredag	6.00 – 07.00	40 dB (A)
Andre tidspunkter		Lukket

Det maksimale støjniveau (peak) må i alle dage i tiden fra kl. 22.00 til kl. 07.00 ikke overstige 55 dB (A) målt/beregnet ved nærmeste nabobebyggelse.

13. Hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet, skal virksomheden ved målinger eller beregninger dokumentere at ovenstående støjgrænser overholdes. Udgifterne hertil afholdes af virksomheden. Nævnte målinger/ beregninger skal udføres og rapporteres i henhold til gældende støjvejledninger, og skal udføres af et laboratorium eller person, som er godkendt til dette af Miljøstyrelsen.

Viser målingerne/beregningerne, at virksomheden overskrider grænseværdierne, skal virksomheden lade foretage afhjælpende foranstaltninger.

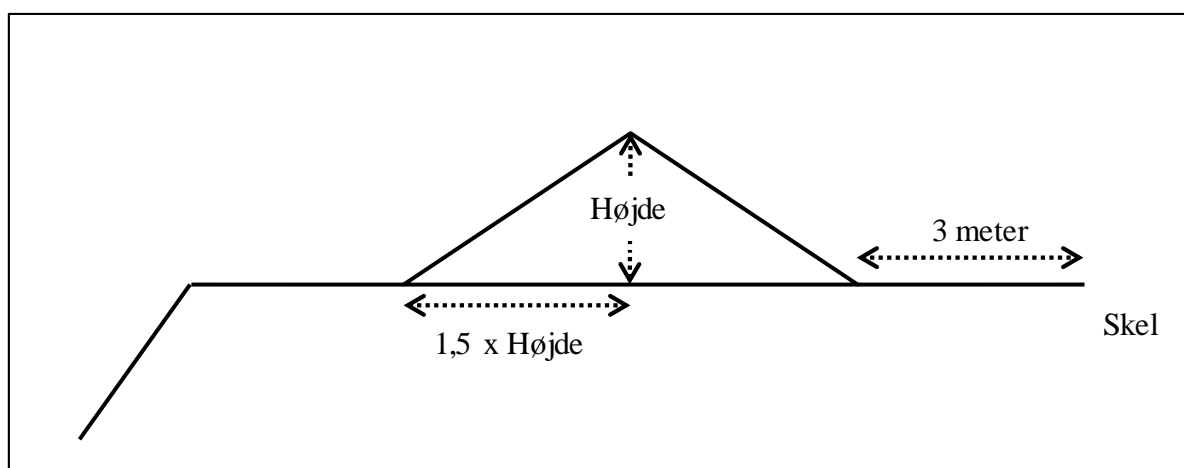
14. Virksomhedens drift må ikke give anledning til gener i form af rystelser og vibrationer eller særlige lydmonstre inkl. impulsstøj, som efter råstofmyndighedens vurdering er væsentlige ved omgivende beboelser og øvrige typer opholdsrum. Råstofmyndigheden vil tage udgangspunkt i gældende vejledninger og retningslinjer ved vurderingen af, om der er tale om væsentlige gener.

Ved tilladelsens ikrafttrædelse gælder således følgende vejledende krav vedr. lavfrekvent støj og infralyd samt vibrationer (vægtet accelerationsniveau):

Anvendelse	Tidspunkt	Lavfrekvent støj (A-vægtet niveau: 10 – 160 Hz)	Infralyd (G-vægtet lyd-niveau)
Beboelsesrum, herunder i børneinstitutioner og lign.	18.00 – 07.00	20 dB	85 dB
	07.00 – 18.00	25 dB	85 dB
Kontorer, undervisningslokaler og andre støjfølsomme rum	Alle tidspunkter	30 dB	85 dB
Øvrige rum i virksomheder	Alle tidspunkter	35 dB	90 dB
Anvendelse			Vægtet accelerationsniveau L_{aw}
Boligområder (inkl. byzone) (hele døgnet) Boliger i blandet bolig-/erhvervsområde (centerområder - byzone eller landzone) samt jf. støjvejledningen boliger i det åbne land fra 18.00 – 07.00 Børneinstitutioner og lignende			75 dB
Boliger i blandet bolig-/erhvervsområde (centerområder – byzone eller landzone) samt. Jf. støjvejledningen og boliger i det åbne land (07.00 – 18.00) Kontorer, undervisningslokaler og lignende			80 dB
Erhvervsbebyggelse			85 dB

15. Hvis tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal indvinder for egen regning lade udføre målinger og beregninger og dokumentere at de vejledende grænseværdier for lavfrekvent støj og/eller vibrationer er overholdte. Målinger og beregninger skal udføres af akkrediteret laboratorium efter de gældende/gængse målemetoder og jf. de gældende støjvejledninger.
16. Virksomhedens drift må ikke give anledning til andre typer støjgener, som efter råstofmyndighedens vurdering er væsentlige ved omgivende beboelser. Såfremt der er væsentlige gener eller de vejledende støjgrænser ikke overholdes, skal der træffes foranstaltninger til at nedsætte støjgener (f.eks. ved at forsyne båndtransportørens returløb med gummibeklædning, indkapsle maskindele eller montere gummisold, afskærme støjkluder med støjskærme eller ved at placere volde mod de nærliggende beboelser), således at væsentlige gener undgås og vejledende støjgrænseværdier overholdes.
17. Etableringen af volde mv., herunder til støjdæmpende formål og midlertidig opbevaring af overjord mv., skal ske i en med Region Syddanmark nærmere aftalt periode. Naboerne skal informeres om denne etablering mindst 7 dage forinden opstart.

18. Støjvolden langs med Åbenråvej må ikke placeres nærmere end 3 meter fra vejskel, og der må ikke være risiko for skred fra støjvolden. Støjvolden skal være 5 meter høj og ikke stejlere end anlæg 1:2.
19. Støjvolden syd for ejendommen Åbenråvej 170 skal være 4 meter høj og ikke stejlere end anlæg 1:2.
20. Støjvolden langs med Oksevejen forlænges mod syd med samme højde og anlæg som den nuværende støjvold. Støjvolden må ikke placeres nærmere end 3 meter fra Oksevejens skel.

Principskitse for etablering af en støjvold med hældning 1:1,5.

21. Driften må ikke give anledning til væsentlige støvgener uden for virksomheden. Der skal træffes de fornødne foranstaltninger til hindring af støvdannelse fra interne transportveje, materialebunker og produktionsanlæg mv. (f.eks. i form af vanding af lagerbunker, gravefronter og vanding samt renholdelse af interne veje).
22. Råstoffer og jorddepoter skal placeres til mindst mulig gene for nærliggende beboelsesejendomme.

3.3 Adgangsforhold og afstande

Vilkår efter vejloven

---

23. Den nuværende adgangsvej via Oksevejen ønskes fortsat benyttet. Det er Aabenraa Kommune som er myndighed i forhold til vejlovens bestemmelser.
24. Adgangsvejens hældning skal være således, at der ikke ledes vand og materialer fra adgangsvejen ud på offentlig vej.
25. Adgangsvejen skal holdes i god stand, for at undgå at der trækkes materialer ud på offentlig vej.

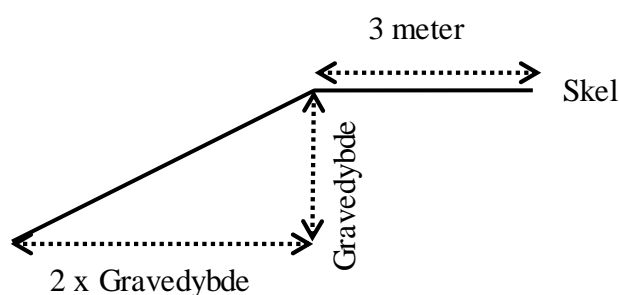
Vilkår efter råstofloven

---

26. Adgangsvejen skal uden for åbningstiden være aflåst/afspærret med bom eller kæde. Dette skal ske for at sikre, at uvedkommende ikke har adgang til råstofgraven, da dette erfaringsmæssigt udgør en risiko for at der deponeres affald eller for dieseltveri, hvilket udgør en forureningsrisiko.

Graveafstande og begrænsninger

27. Der må ikke graves nærmere end 3 meter fra offentligt eller privatfælles vejskel. Der må efter de 3 meter ikke graves under et skråningsanlæg på anlæg 1:2, jf. følgende figur:

28. Der må ikke graves nærmere end 3 meter fra privat vej, naboskel og hegn. Der må efter de 3 meter ikke graves under et skråningsanlæg på 1:2.

29. Der må ikke graves nærmere end minimum 25 meter fra grundmurede bygninger. Der må efter de 25 meter ikke graves under et skråningsanlæg på normalt 1:2.
30. Tilladt gravedybde er til forekomstens bund af under forudsætning af at skråningsanlæg overholdes.
31. Gravningen må ikke give risiko for nedskridning. Ved vådgravning skal gravefonten være så smal som muligt for at udgå skred.

3.4 Forebyggelse af forurening, håndtering af affald, vandindvinding mv.

32. Muld- og evt. overjordsdepoter skal placeres indenfor det ansøgte projektareal og således, at der ikke kan ske sammenblanding med andre materialer.
33. Den, der udnytter tilladelsen, skal drage omsorg for, at grundvandet ikke forurenes af oliespild fra maskiner og eventuelle brændstoftanke, og for at gravearbejdet ikke forårsager ødelæggelse eller beskadigelse af vandforsyningen i området.
34. Alt arbejde med miljøfremmede stoffer skal ske i henhold til gældende miljøregler.

Tankning og spild

35. Køretøjer og andre maskiner skal holdes i god stand, så der ikke forekommer oliedryp.
36. Tankning og vask af samt olieskift mv. på *selvkørende maskiner* skal foregå uden for det åbne indvindingsareal og skal foregå så spild undgås ligesom service og reparation skal foregå udenfor indvindingsarealet.
37. Sorteringsanlæg, generatorer og andre mere *stationære anlæg* kan tankes fra en entreprenørtank, der medbringes ved hver tankning. Tankanlægget skal være indrettet så spild undgås, og tankning skal foregå under konstant tilsyn.
38. Mindre olie- og kemikaliespild skal opsamles straks. Større, akut forurening skal anmeldes til kommunen (ring 112).

Opbevaring og oplag

39. Tanke, beholdere og tankanlæg (med olieprodukter, benzin og lignende) skal opfylde gældende miljøregler dvs. bl.a. olietankbekendtgørelsen og skal opbevares forsvarligt uden for det åbne indvindingsareal i aflåst container med spildbakke, så der ikke er risiko for forurening af jord og grundvand eller regn- og spildevandssystemer.

Affald og tilførsel af materialer

40. Bortskaffelse af affald skal ske i henhold til gældende affaldsregulativ for Aabenraa kommune samt affaldsbekendtgørelsens kap. 9.
41. Der må ikke deponeres affald eller andet, der kan forurene grundvand, jord og undergrund i grusgraven.
42. Der må ikke foretages afbrænding i grusgraven af hensyn til miljøet (se i øvrigt vilkåret om affaldshåndtering).
43. Der må ikke tilføres fremmede råstoffer til sammenblanding med gravens råstoffer uden forudgående skriftlig accept fra Region Syddanmark.

Vilkår efter vandforsyningsloven

---

44. Vilkårene i Aabenraa Kommunes tilladelse efter vandforsyningsloven skal overholdes. Jf. bilag 5.
45. Den årlige indvinding af overfladevand fra gravesøen på matr. nr. 208 og 82 Uge Ejerlav, Uge må ikke overstige 1.600.000 m³/år.
46. Der højst oppumpes 1400 m³/time fra gravesøen, og højst 14000 m³/døgn. Der forventes ca. 225 driftsdage om året, hver med ca. 10 timers drift.
47. Vandindvindingen foregår hovedsageligt ved råstofindvinding via to aktive ralsugere, der indvinder op til 2000 m³ råstoffer i timen. Da ca. 30 % er tørstof forventes der en maksimal vandindvinding på ca. 1400 m³/time, der ledes tilbage til gravesøen.

48. Vandindvindingen omfatter dertil årligt ca. 500-1000 m³ overfladevand til støvbekæmpelse.
49. Indvindingsanlæggets kapacitet mv. må kun ændres efter forudgående godkendelse fra Aabenraa Kommune.
50. Indvindingen af overfladevand fra gravesø til støvbekæmpelse skal kontrolleres ved timetællere. Timetælleren måler indvindingspumpens driftstimer, og der skal udføres en måling, som viser den samlede pumpeinstallations aktuelle kapacitet udtrykt i m³/time.
51. Årsindvindingen (opgjort fra den 1. januar til den 31. december) skal indberettes elektronisk til Aabenraa Kommune inden den efterfølgende 1. februar.
52. Bestemmelserne om målemetoden kan til enhver tid ændres af Aabenraa Kommune.
53. Timetællerne skal kontrolleres minimum én gang årligt. Hvis en eller flere målere er udskiftet i årets løb, skal det fremgå af årsrapporteringen.
54. Overfladevand, der pumpes op fra gravesøen, skal i videst muligt omfang recirkuleres til gravesøen¹.
55. Der må hverken før, under eller efter vådsorteringen tilsættes stoffer til vandet.
56. Der må ikke ske overfladisk afstrømning af vandet til vandløb, vandforsyningsanlæg, omkringliggende ejendomme eller lignende.
57. Der må ikke ske udledning af vandet gennem dræn eller afvandingsgrøfter til vandløb og søer.

Vilkår efter vandløbsloven

---

58. Der må ikke anvendes vand fra eller bortledes vand til Uge Bæk.
  59. Der skal holdes en afstand på 5 meter fra Uge Bæk, hvor der ikke må foretages jordarbejde.
-

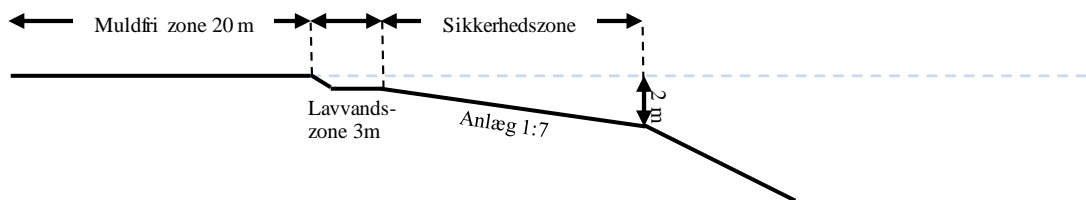
3.5 Efterbehandling m.m.

Efterbehandlingsplanen er udarbejdet i overensstemmelse med råstofloven, høringsvar fra myndigheder og den nuværende råstoftilladelse på det tilstødende areal.

Vilkår efter råstofloven

---

60. Efter endt gravning skal der efterbehandles til natur, søer og en mindre del til landbrugsformål efter den godkendte efterbehandlingsplan, jf. bilag 3. Alle ændringer i efterbehandlingsplanen skal godkendes skriftligt af Region Syddanmark.
61. Efterbehandlingen skal udføres jf. planen i bilag 3, så de bliver en sammenhæng mellem den nuværende indvinding og det ansøgte projekt langs med Oksevejen.
62. Ved etableringen af gravesøer anvendes følgende principskitse (principskitse for efterbehandlingen af en gravesø):

- a. Søen skal anlægges med jævnt skrånende bund og bredder. Hældningen må ikke være stejlere end 1:7 indtil 2,0 m.
- b. Langs søbredden i vandet skal der af sikkerhedsmæssige årsager etableres en 3,0 m bred og ikke over 1,0 dyb lavvandszone. Den må ikke udføres af, eller beklædes med hverken overjord eller muld.
- c. Søbreddens længde skal gøres så lang som mulig, så den bugter sig med mange næs og vige.
- d. I søens vindfølsomme sider skal der udlægges sten for at undgå erosion af kanterne.

- e. Der udlægges en mindst 20 meter bred dyrkningsfri bræmme omkring den efterbehandlede grave-sø for at sikre vand- og naturkvaliteten i søen. Bræmmen regnes fra søens højeste vandstand. Bræmmen må fremover ikke jordbehandles, dyrkes, gødes eller sprøjtes, men skal henligge som et naturareal.
  - f. Der må ikke opsættes anden form for hegn end kreaturhegn.
  - g. Eventuelle øer må ikke dannes ved opfyldning med opgravet materiale, men kan etableres ved at lade mindre partier stå u-afgravede.
  - h. Der må ikke laves forbindelse mellem sø og vandløb, heller ikke via dræn.
  - i. Der må af hensyn til søens naturværdi ikke udsættes ænder, fisk, eller andre dyr i søen, og der må ikke fodres i eller nær søen.
63. Efterbehandlingsarbejdet skal påbegyndes og gennemføres så tidligt, som det under hensyn til råstofgravens drift er praktisk muligt.
64. Forinden større efterbehandlingsarbejder påbegyndes, skal Region Syddanmark underrettes herom, således at evt. tvivsspørgsmål omkring efterbehandlingsens udførelse kan afklares.
65. Projektarealet skal umiddelbart efter gravearbejdets afslutning ryddes for alle i tilknytning til råstofindvindingen opførte bygninger eller andet oplag, da det kan virke skæmmende.
66. Såfremt tilladelsen inddrages i medfør af råstoflovens § 11, stk. 1 indtræder efterbehandlingsforpligtigheden omgående.
67. Efterbehandlingen skal være afsluttet inden tilladelsen udløber.
68. Der må ikke gødskes eller anvendes pesticider på projektarealet.
69. Der skal stilles en økonomisk sikkerhed for gennemførelsen af efterbehandlingen; se nærmere i afsnit 5. Region Syddanmark kan kræve sikkerhedsstillelsen forhøjet, hvis det findes nødvendigt på grund af ændringer i efterbehandlingsplanen og/eller andre forhold. Sikkerheden skal gælde til efterbehandlingen er udført og godkendt af Region Syddanmark.

4 GENERELLE BESTEMMELSER

Følgende gælder i øvrigt efter råstofloven og efter andre love og bestemmelser:

Tilsyn

Region Syddanmark er tilsynsmyndighed og fører tilsyn med at vilkår meddelt i medfør af råstofloven overholdes jf. råstoflovens § 31, stk. 1. Tilsynsmyndigheden kan meddele påbud om, at et ulovligt forhold skal lovliggøres inden for en nærmere fastsat frist, jf. råstoflovens § 31, stk. 3. Tilsynsmyndigheden kan, såfremt et påbud ikke efterkommes indenfor den fastsatte frist, lade de påbudte foranstaltninger udføre for den ansvarliges regning.

Tinglysning af efterbehandlingsvilkår

Når afgørelsen er endelig og klagefristen er udløbet, tinglyser Region Syddanmark vilkårene for efterbehandling på ejendommen.

Vilkårene er bindende for ejere og indehavere af andre rettigheder over ejendommen uden hensyn til, hvornår retten er stiftet og uanset om der sker tinglysning. Tinglysningen sker i medfør af råstoflovens § 10, stk. 6 med Region Syddanmark som påtaleberettiget.

Indvinder skal efter loven betale tinglysningsgebyret. Når tinglysningen er sket, sender regionen en regning for udlagt tinglysningsgebyr.

Når efterbehandlingen af indvindingsområdet er godkendt af Region Syddanmark, vil de tinglyste vilkår blive afløst og sikkerhedsstillelsen blive frigivet.

Arkæologi

Findes der under indvindingen grave, gravpladser, bopladser, ruiner eller andre jordfaste fortidsminder, skal fundet straks anmeldes til Museum Sønderjylland – Arkæologi Haderslev. Danefæ og danekræ tilhører staten. Danefæ skal afleveres til Museum Sønderjylland – Arkæologi Haderslev og danekræ til et af statens naturhistoriske museer. Indvindingen skal standses i det omfang den berører fortidsmindet.

Råstofafgift

Der skal betales råstofafgift ved indvinding af naturbundne råstoffer, jf. affalds- og råstofafgiftsloven.

Underretning ved konkurs, overdragelse af rettigheder mv.

I tilfælde af indvindingsvirksomhedens konkurs, betalingsstandsning m.v., er såvel ejendommens ejer, som den, der driver indvindingsvirksomheden, forpligtet til straks at underrette Region Syddanmark.

Ønsker man at overdrage indvindingstilladelsen til en anden, skal dette i god tid forinden anmeldes til Region Syddanmark, vedlagt en af den nye indvinder underskrevet erklæring, der fastslår, at man er bekendt med alle tilladelser, vilkår, aftaler mv. og er indforstået med at man overtager alle forpligtigelser.

Der skal stilles sikkerhed fra den nye indvinder, og Region Syddanmark kan kræve en ny grave-/efterbehandlingsplan udarbejdet og indsendt til godkendelse.

Indberetning af indvunden mængde

Der skal hvert år gives oplysninger til Region Syddanmark om arten og mængden af de råstoffer, der indvindes i råstofgraven, samt om anvendelsen heraf. Indberetningen skal ske via den digitale løsning, som regionen udsender årlig information om til alle indvindere. Region Syddanmark videregiver indberetningen til Danmarks Statistik.

Indberetning til GEUS

Resultater af evt. udførte råstofboringer, prøveboringer i jorden samt geofysiske undersøgelser mv. skal indberettes til GEUS inden tre måneder efter udførelsen. Indberetningen skal ske på særlige skemaer, jf. råstoflovens § 28, stk. 1.

Tilførsel af jord

Tilførsel af såvel forurenede som u-forurenede jord til råstofgrave og tidligere råstofgrave er forbudt jf. jordforureningslovens § 52. Der kan søges dispensation.

Forsyningsledninger

Før gravning påbegyndes, har indvinder pligt til at indhente oplysninger om ledningsføringer på arealet i Ledningsejerregisteret (LER).

5 SIKKERHEDSSTILLELSE

Bedsted Lø Grusværker Aps skal stille en sikkerhed til sikring af efterbehandlingsarbejderne på matr. nr. 82 og 208 Uge Ejerlav, Uge og matr. nr. 253 og 368 Røllum, Ensted.

Der er på nuværende tidspunkt stillet en sikkerhed på 3.530.750,41 kr. indeks 176,35 15. dec. 2015. for efterbehandlingen på matr. nr. 208 Uge Ejerlav, Uge og matr. 253 og 368 Røllum, Ensted. Efterbehandlingen omfatter et åbent areal på 14 ha.

Det er regionens vurdering, at der ikke er behov for at ændre på den nuværende sikkerhedsstillelse, idet åbne areal ikke vil blive forøget. Samtidig er en del af den igangværende råstofgrav efterbehandlet og godkendt.

Der skal fremsendes en opdateret sikkerhedsstillelse til Region Syddanmark, inden tilladelsen kan tages i brug.

Sikkerhedsstillelsen skal årligt indeksreguleres pr. 1. april efter Danmarks Statistiks reguleringsindeks for jordarbejder. Sikkerhedsstillelsen reguleres efter foregående års indeks for 4. kvartal.

Sikkerhedsstillelsen skal være gældende indtil efterbehandlingsarbejdet er afsluttet og godkendt af Region Syddanmark, idet sikkerhedsstillelsen først da vil kunne frigives.

Sikkerheden stilles i form af anfordringsgaranti uden udløbsdato fra indvinders pengeinstitut.

6 ANSØGNINGSPROCESSEN

Afsnit 6.1 beskriver forløbet omkring myndighedshøringen og de indkomne høringssvar samt regionens bemærkninger til disse. Under afsnit 6.3 beskrives forløbet omkring partshøringen, de indkomne høringssvar og regionens bemærkninger til disse.

6.1 Myndighedshøring

Ansøgningsmaterialet har i perioden fra den 31. januar 2020 til den 21. februar 2020 været sendt i myndighedshøring jf. råstoflovens § 8 med henblik på samordning med andre myndigheder for at klarlægge, om en råstoff tilladelse på arealet kræver øvrige tilladelser, dispensationer og lignende. Materialet har været sendt til følgende myndigheder:

- Aabenraa Kommune
- Museum Sønderjylland – Arkæologi Haderslev
- Vejdirektoratet

Der indkom følgende høringssvar:

Hvem	Bemærkninger	Region Syddanmarks bemærkninger
Aabenraa Kommune	<p>Natur Området der ønskes udgravet ligger indenfor sø-beskyttelseslinjen. Der er i 2017 fundet spor og ekskrementer fra Odder ved krydset mellem Oksevejen og vejen der drejer ind i matr. 208 Uge Ejerlav, Uge. Udvidelse af indvindingsområdet kan muligvis have en negativ påvirkning på Odderen i området. Der skal søges en dispensation fra naturbeskyttelseslovens §16.</p> <p>Grundvand Området er kortlagt som et område med særlige drikkevandsinteresser og et nitratfølsomt indvindingsområde. Hvis der er behov for indvinding af overfladevand og/eller grundvand ifm. Grusgravningen, skal der ansøges særskilt om en vandindvindingstilladelse ved Aabenraa kommune. Boring DGU nr. 168.1240 der befinder sig på matr. 208 Uge er ikke umiddelbart omfattet af den gældende indvindingstilladelse. Såfremt dette er tilfældet skal boringen sløjfes</p>	<p>Ansøger har søgt en dispensation fra sø-beskyttelseslinjen ved Aabenraa kommune. Alle naturforhold er beskrevet og vurderet i Miljøkonsekvensrapporten. Det er i miljøkonsekvensrapporten vurderet, at råstofindvindingen ikke vil have en negativ påvirkning på blandt andet Odderens levesteder. Der er foretaget en genslyngning af Uge Bæk til gavn for områdets natur.</p> <p>Indvinding af råstoffer under grundvandspejlet er omfattet af samordningspligten, hvilket regionen har gjort kommunen opmærksom på. DGU boringen 168.1240 er ved en fejl ikke blevet sløjfet inden råstofindvindingen. Boringen er dybere end der er indvundet råstoffer til, derfor burde boringen have været sløjfet inden råstofindvindingen.</p>

	<p>af en autoriseret brøndborer efter gældende forskrifter.</p> <p>Landbrug Åbenråvej 160 kan blive begrænset af grusgravssø på matr. 208 Uge. Tinglevej 452 kan blive påvirket af udvidelse af grusgravsøen på matr. 253 Røllum, Ensted. Hvis der kommer ammoniakfølsom natur tæt på husdyrbrug, kan husdyrbrugene blive begrænset i at udvide. En grusgravssø kan blive kategoriseret som ammoniakfølsom.</p>	<p>Kategorisering af gravesøer efter endt råstofindvinding, indgår ikke i vurderingen af om der kan meddeles tilladelse til råstofindvinding.</p>
<p>Museum Sønderjylland – Arkæologi Haderslev</p>	<p>Indvindingsområdet, der omfatter matr. 82 og dele af matr. 208 Uge samt dele af matr. 253 Røllum, Ensted er på ca. 38,5 ha. Museet har tidligere udtalt sig om dele af området. Området er beliggende ved Urnehoved i højtliggende terræn. Indvindingsområdet er ud fra reliefkort og historiske luftfotos at dømme, delvist destrueret ved tidligere indvinding. Det drejer sig primært om den østlige del af området. Resten af området ligger i mark og skov. Indenfor og tæt omkring indvindingsområdet er der registreret adskillige fortidsminder. Museet har tidligere foretaget forundersøgelse af dele af indvindingsområdet og efterfølgende arkæologiske udgravninger. Der ligger således en meget velbevaret landsby fra ældre og højmiddelalder i to faser langs med Hærvejen. Denne landsby er delvist udgravet men der er stadig områder, der mangler at blive undersøgt. Disse omfatter ca. 1,5 ha fordelt på to arealer. Ligeledes er der mod nordvest et udgravningsområde med fund af bopladser fra bronzealderen samt yngre romersk ældre germansk jernalder. Dette udgravningsområde udgør i alt ca. 4000 m², men kun ca. en tredjedel ligger inden for det ansøgte område. Hertil kommer to arealer mod hhv. nord og syd, som ikke tidligere er forundersøgt. På det sydlige område, som udgør ca. 5,8 ha er der fundet romersk denar med metal detektor. Det nordlige område, som ikke er forundersøgt, udgør ca.</p>	<p>Ansøger er blevet orienteret om museets hørings svar og mulighederne i forhold til forundersøgelse, inden råstofindvindingen påbegyndes.</p>

	<p>1,14 ha. Det formodes, at den middelalderlandsby, der ligger lige syd herfor, fortsætter indover dette område.</p> <p>På baggrund af ovenstående er det museets vurdering, at der inden for projektområdet findes væsentlige jordfaste fortidsminder, som er beskyttet af Museumslovens §27. Disse fortidsminder skal ifølge Museumsloven udgraves, hvis de berøres af indvinding.</p>	
Vejdirektoratet	<p>Vejdirektoratet har ikke fået tilsendt den konkrete ansøgning, men anmoder om, at miljøkonsekvensrapporten indeholder:</p> <p>En beskrivelse og vurdering af de trafikikkerhedsmæssige overvejelser, som indgår i projektet. Herunder tilstrækkelig detaljeret projektbeskrivelse med afstanden til statsvejen og eventuel terrænregulering, jordarbejder og oplæg nær statsvejen. Der henvises til Råstofplanens retningslinje 6.3.5.</p> <p>En redegørelse for adgangsforholdene.</p> <p>Strækningen langs Åbenråvej er adgangsbegrænset, og der er i dag kun lovlig adgang for landbrugsdrift. Med henvisning til de oplysninger, Vejdirektoratet har om strækningen, kan der ikke forventes adgangstilladelse for råstofgravning det pågældende sted. Strækningen er blandt andet udpeget som en grå strækning. Vi gør opmærksom på, at disse forhold ikke fremgår af den miljøvurdering som Regionen har foretaget på planniveau i november 2015 (Uge, Hærvejen, Aabenraa kommune).</p>	Vejdirektoratets ønsker er indarbejdet i miljøkonsekvensrapporten.

6.2 Miljøvurderingsloven

Miljøkonsekvensrapport

Projektet er opført på miljøvurderingslovens bilag 2, men på grund af de samlede råstofaktiviteter på arealet, har Region Syddanmark vurderet, at det samlede indvindingsareal er over 25 ha, hvilket betyder at der skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport for det samlede areal.

Der er foretaget en høring vedr. afgrænsningsnotatet i perioden fra den 31. januar 2020 til den 21. februar 2020. Efterfølgende har Orbicon WSP på vegne af ansøger udarbejdet en miljøkonsekvensrapport for råstofindvindingen påvirkning af de omkringliggende natur- og miljøforhold.

Regionen har på baggrund af den gennemførte miljøkonsekvensrapport vurderet, at råstofindvindingen vil kunne gennemføres uden, at det vil påvirke omgivelserne væsentligt. Der vil i råstoff tilladelsen blive fastsat vilkår, således at miljøpåvirkningerne bliver reduceret mest muligt.

Regionens Miljøudvalg har på mødet den 21. oktober 2020 besluttet at sende miljøkonsekvensrapporten i 8 ugers høring, som løber frem til den 16. december 2020.

Der er indkommet følgende bemærkninger til miljøkonsekvensrapporten:

- 1) Vejdirektoratet har ingen bemærkninger til miljøkonsekvensrapporten.
- 2) Museum Sønderjylland –Arkæologi Haderslev: Vi kan med glæde konstatere at den arkæologiske vurdering, sendt af Mette Sørensen d. 19. februar 2020, er indført i høringen og vi har derfor ingen yderligere kommentarer til miljøkonsekvensrapporten.
- 3) Aabenraa Kommune er kommet med bemærkninger i forhold til blandt andet natur, spildevand og grundvand.

Det er regionens vurdering at ingen af de indkomne høringssvar har givet anledning til ændringer i forhold til miljøkonsekvensrapporten.

Miljøvurderingen – miljøkonsekvensrapport (VVM)

Projektet er opført på miljøvurderingslovens bilag 2, men på grund af de samlede råstofaktiviteter på arealet, har Region Syddanmark vurderet, at det samlede indvindingsareal er over 25 ha, hvilket betyder at der skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport for det samlede areal efter kapitel 10 i miljøvurderingen.

Der er foretaget en høring vedr. afgrænsningsnotatet i perioden fra den 31. januar 2020 til den 21. februar 2020. Efterfølgende har Orbicon WSP på vegne af ansøger udarbejdet en miljøkonsekvensrapport for råstofindvindingen påvirkning af de omkringliggende natur- og miljøforhold.

Regionen har på baggrund af den gennemførte miljøkonsekvensrapport vurderet, at råstofindvindingen vil kunne gennemføres uden at det vil påvirke omgivelserne væsentligt. Der vil i råstofforretningen blive fastsat vilkår, således at miljøpåvirkningerne bliver reduceret mest muligt.

Regionens Miljøudvalg har på mødet den 21. oktober 2020 besluttet at sende miljøkonsekvensrapporten i 8 ugers høring, som løb frem til den 16. december 2020.

Høringssvar i forbindelse med miljøkonsekvensrapporten indgår under afsnit 6.3 Partshøring.

6.3 Partshøring

Region Syddanmark har foretaget en partshøring i medfør af forvaltningslovens § 19. I forbindelse med partshøringen har Region Syddanmarks udkast til tilladelse samtidigt været i høring hos Aabenraa Kommune

Høringen er sendt til myndigheder og parter. Høringen forløb i perioden den 5. januar 2021 til den 2. februar 2021 og der indkom følgende høringssvar:

Museum Sønderjylland-Arkæologi Haderslev har ingen bemærkninger til udkastet, idet museets høring til miljøkonsekvensrapporten er medtaget.

Vejdirektoratet har ingen bemærkninger til udkastet, såfremt der ikke sker ændringer i adgangsforholdene og at afstandskravet på 3 meter til vejskel overholdes.

Aabenraa Kommune oplyser, at der er meddelt en tilladelse efter både vandforsyningsloven og vejloven. Kommunen har ikke yderligere bemærkninger til udkastet.

Det er regionens vurdering, at de indkomne høringssvar ikke har anledning til at ændre det udsendte udkast til tilladelse.

7 REGIONENS VURDERING AF SAGEN

7.1 Lovgrundlag

En råstoftilladelse skal jf. råstoflovens § 10, stk. 1 indeholde vilkår om virksomhedens drift og om efterbehandling af arealet med henblik på at begrænse miljømæssige gener og forebygge forurening af grundvandet og jorden.

Tilladelsen kan jf. råstoflovens § 10, stk. 2 indeholde vilkår om at råstofferne skal oparbejdes bedst muligt i forhold til deres kvalitet eller skal anvendes til bestemte formål. Jf. råstoflovens § 10, stk. 3 kan regionsrådet fastsætte yderligere vilkår for at varetage de hensyn, der er nævnt i lovens § 3.

7.2 Gennemgang af hensyn og vurderinger

Habitatbekendtgørelsen

Før der meddeles tilladelse efter råstofloven, skal der ifølge habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 1 foretages en vurdering af, om det ansøgte i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. I så fald skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Der kan endvidere ikke meddeles tilladelse efter råstofloven, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyre- og plantearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV, jf. habitatbekendtgørelsens § 10.

Vurdering efter § 6 i habitatbekendtgørelsen (Natura 2000-områder):

Nærmeste Natura 2000-område er Natura 2000-område N96 som omfatter habitatområde H85 Bolderslev Skov og Uge Skov, som ligger ca. 1 km nord for projektområdet. Natura 2000-området har et areal på 154 hektar og er udpeget for kalkrige og næringsrige søer, en række forskellige skovtyper samt stor vandsalamander. Området er desuden et af de meget få danske levesteder for bjergsalamander. (kilde ?

Grundet aktivitetens karakter og afstanden vurderes råstofindvindingen ikke at påvirke Natura 2000-området.

Region Syddanmark vurderer, at projektet ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000-området væsentligt.

Vurdering efter § 10 i habitatbekendtgørelsen (bilag IV-arter):

Der er registreret forekomst af odder i Uge Bæk, som løber gennem projektområdet. Arten er registreret ved vandløbets passage af Oksevejen umiddelbart vest for området jf. Naturdata (Danmarks Miljøportal, 2020). Odder er opført på habitatdirektivets bilag IV over særligt beskyttede arter (bilag IV-arter).

Udover forekomsten af odder i tilknytning til Uge Bæk er der ikke kendskab til forekomst af bilag IV-arter eller andre fredede, rødlistede eller sjældne plante- eller dyrearter inden for det miljøvurderede areal. (kilde miljøkonsekvensrapporten).

Projektområdet ligger dog inden for det naturlige udbredelsesområde for en række bilag IV-arter. Det omfatter flere arter af flagermus, markfirben samt paddearterne stor vandsalamander, spidssnudet frø og løgfrø (kilde miljøkonsekvensrapporten).

Det er regionens vurdering, at det konkrete projekt ikke vil forringe levestederne for odderen, idet Uge Bæk ikke vil berørt i forbindelse med indvindingen. Der vil være aktivitet omkring Uge Bæk i dagtimerne, men her er odderen normalt ikke aktiv. Derfor vurderes projektet ikke at påvirke Odderens levesteder, da den primært er aktiv om natten.

Samlet vurdering af forholdet til habitatbekendtgørelsen:

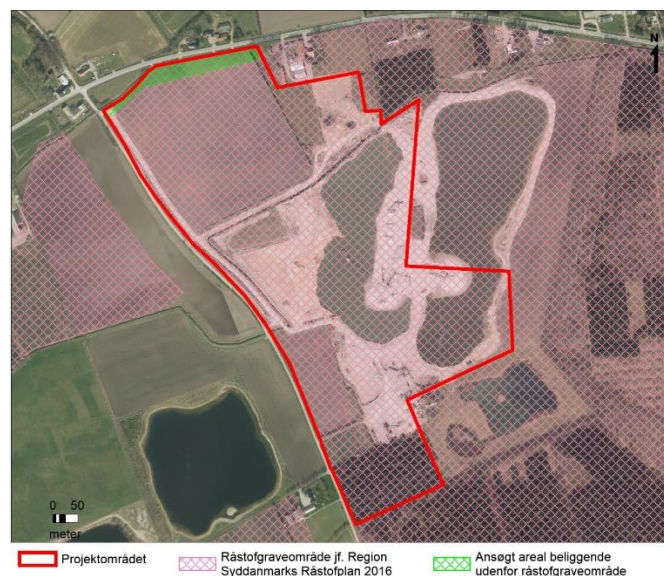
Det er Region Syddanmarks vurdering, at projektet ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt. Det ansøgte vil ikke ødelægge eller beskadige leve- eller voksesteder for de arter, der indgår i udpegningsgrundlaget. Det ansøgte vil endvidere efter Region Syddanmarks vurdering ikke medføre beskadigelse/ødelæggelse af yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV og ikke ødelægge plantearter, som er optaget i bilaget.

Regionens vurdering af projektet i forhold til råstofplanen

Det ansøgte indvindingsområde ligger hovedsageligt inden for graveområde Uge Nord. Der er ingen forudsætninger i forbindelse med udlægget af graveområdet Uge Nord.

En mindre del af det ansøgte projektområde ligger udenfor graveområdet Uge Nord. Der er tale om 0,9 ha som ligger syd for Åbenråvej og grænser op til graveområdet.

Området er blevet vurderet i forbindelse med udarbejdelse af miljøkonsekvensrapporten. Der er ikke fundet væsentlige natur eller miljøforhold som vil kunne blive tilsidesat i forbindelse med en råstofindvinding på arealet. Det vurderes at det pågældende areal rummer en restressource som vil kunne udnyttes i forbindelse med det ansøgte projekt.

Det er vurderet, at der kan gives tilladelse til råstofindvindingen, da det vurderes, at det ansøgte er i overensstemmelse med retningslinje 6.4.1 i Råstofplan 2016 og ikke tilsidesætter andre væsentlige interesser.

Det ansøgte projekt vurderes derfor at være i overensstemmelse med råstofplanens retningslinjer.

Regionens vurdering i forhold til kommune- og lokalplan

Det ansøgte område er ikke omfattet af kommune- eller lokalplan. Regionen vurderer derfor, at området ikke er belagt med kommunale planrestriktioner, der hindrer råstofgravning.

Regionens vurdering af projektet i forhold til grundvandsforhold

---

Det ansøgte areal ligger inden for OSD og NFI- områder. Regionen har meddelt tilladelsen på baggrund af en række vilkår til sikring af grundvandet efter at indvindingen er afsluttet og efterbehandlet.

Det drejer sig om vilkårene 33 til 43 som er stillet for at sikre, at grundvandet ikke bliver forurenet med miljøfremmede stoffer, i forbindelse med råstofindvindingen.

Desuden har Region Syddanmark stillet vilkår for opbevaring af brændstof, tankning, affaldshåndtering samt håndtering af evt. oliespild, og vurderer dermed at risikoen for forurening af grundvandet er mindsket tilstrækkeligt. Der gælder et generelt forbud om, at der ikke må tilføres jord til aktive eller ikke-aktive råstofgrave.

Den nærmeste vandværksboring ligger 2,7 km øst for projektarealet. Boringen er filtersat fra 58 til 64 meter under terræn. På baggrund af afstanden mellem indvindingsboringen og projektarealet, vurderes det ikke sandsynligt at råstofindvinding vil have en påvirkning på vandkvaliteten i indvindingsboringen.

Region Syddanmark vurderer, at indvindingen af råstoffer, når de stillede vilkår overholdes, ikke vil påvirke grundvandet negativt hverken kvantitativt eller kvalitativt.

Regionens vurdering i forhold til naturbeskyttelse og landskab

---

§ 3-områder:

Gennem området løber Uge Bæk, som er beskyttet jf. naturbeskyttelseslovens § 3, og umiddelbart nordvest for projektområdet løber Kastvrå Vandløb, som også er beskyttet jf. naturbeskyttelseslovens § 3. Derudover er der ikke beskyttet natur inden for projektområdet. Henholdsvis 100 m sydvest og 15-20 m sydøst for området ligger tidligere gravesøer, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Nærmeste område med beskyttet terrestrisk natur er et areal med mose ca. 270 m nord for projektområdet.

Vilkår nr. 58 og 59 sikrer beskyttelsen af Uge Bæk, så der ikke sker skader på Uge Bæk i forbindelse med råstofindvindingen.

Regionen vurderer, at de stillede vilkår er tilstrækkelige foranstaltninger i forhold til naturbeskyttelse.

Skov inkl. fredskov:

Den sydlige del af projektområdet omfatter ca. 2,4 ha med granskov. Træerne er plantet for ca. 25 år siden. Der er ikke fredskovspligt på arealet. Syd og øst for projektområdet ligger Torp Plantage, der er noteret som fredskov. Omkring plantagen og granskoven er der 300 meter skovbyggelinje, som rækker ind i den sydlige del af projektområdet. Skovbyggelinjen gælder som udgangspunkt for skove med et sammenhængende areal på mindst 20 ha, jf. naturbeskyttelsesloven § 17.

Der er ikke oplysninger om, at granskoven rummer beskyttede planter eller dyrearter. Derfor vurderer regionen, at rydningen ikke vil tilsidesætte væsentlige natur- eller miljøforhold.

Regionens vurdering af de miljømæssige forhold

Støj:

Ved fastsættelse af vilkår for støj i råstofgrave, er der praksis for at henføre beboelser i landområder tæt ved råstofgrave til områdetype 3 - *Blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder* i Miljøstyrelsens støjvejledning. De fastsatte støjvilkår fremgår af afsnittet om driftsvilkår.

Der er ansøgt om driftstid fra kl. 6.00 på hverdage. Som udgangspunkt vil der ikke blive givet dispensation til at starte driften fra kl. 6.00.

Der er med ansøgningen indsendt en beregning om støj fra råstofgraven. Støjberegningen viser at de vejledende støjgrænser kan overholdes i forbindelse med råstofindvindingen. For at kunne overholde støjgrænserne skal der etableres støjvolde langs med Åbenråvej. Samtidig er en begrænsning på antallet af lastbiler i perioden fra kl. 06.00 til kl. 07.00.

Regionen vurderer samlet, at der er fastsat vilkår, som sikrer, at de vejledende støjgrænser kan overholdes.

Støv:

Regionen har fastsat vilkår til nedbringelse af evt. støvgener. Regionen vurderer, at de stillede vilkår vedrørende støv er tilstrækkelige til at sikre, at råstofindvindingen ikke medfører støvgener hos naboer omkring det ansøgte graveområde. Samtidigt kan virksomhedens drift opretholdes indenfor projektarealet uden væsentligt bebyrdende tiltag.

Trafikbelastning:

Adgangen til råstofgraven vil ske fra Oksevejen. Det er Aabenraa Kommune, der som vejmyndighed vurderer de trafikale forhold.

Idet der ikke sker en øget indvinding på det samlede området, vurderes det, at , at der ikke vil ske en ændring i trafikbelastning og der vil således ikke være øgede gener for nærmeste omboende i form af støj/vibrationer/rystelser/støv.

Kulturarv og andre beskyttelser

Inden for og nær projektområdet er der jf. høringsvar fra Museum Sønderjylland registreret adskillige væsentlige fortidsminder. Det drejer sig bl.a. om en velbevaret landsby fra ældre højmiddelalder, der ligger langs Hærvejen. Det formodes, at denne landsby fortsætter ind over det ansøgte graveområde. Ligeledes er der fund af bopladser fra bronzealderen samt yngre romersk / ældre germanskjernalder i og omkring området. Museum Sønderjylland har efter indgivelse af deres høringsvar på afgænsningsnotatet afsluttet og afrapporteret udgravningen af den 4. etape af udgravningerne på den nordlige del af matr. 208 Uge ejerlav, Uge for Bedsted Lø Grusværker ApS (Museum Sønderjylland, 2020).

Regionen vurderer, at råstoftilladelsen med de stillede vilkår sikrer, at fredninger, fortidsminder og beskyttelseslinjer ikke påvirkes.

Regionens vurdering af grave- og efterbehandlingsplanen

Formålet med grave- og efterbehandlingsplanen er, at naboer og andre i området berøres mindst muligt, og at det åbne gravefelt påvirkning af fx den landskabelige oplevelse under indvindingen begrænses mest muligt. Derudover er det formålet at få en optimal og hensigtsmæssig udnyttelse af ressourcen.

Via graveplanen og efterbehandlingsplanen vil regionen sikre, at det åbne gravefelt begrænses mest muligt såvel arealmæssigt som tidsmæssigt. Derudover vil regionen med sine almindelige tilsyn med indvindingen være opmærksom på, om graveplanen følges, eller om der er behov for justeringer.

Grave- og efterbehandlingsplanerne er vedlagt som bilag (bilag 3). Af planerne fremgår det at de ansøgte areal vil indgå som en del af den nuværende grave- og efterbehandlingsplan.

Planerne har jf. råstoflovens § 10a været i høring hos Aabenraa Kommune i perioden fra den 5. januar 2021 til den 2. februar 2021.

Regionen har foretaget en hensynsafvejning efter råstofloven og stillet de relevante vilkår, der sikrer, at efterbehandlingen varetager de interesser, der skal tages i henhold til råstoflovens § 3. Vilkårene er stillet jf. lovens § 10, stk. 1 nr. 1. Området ligger i et graveområde for sand, grus og sten, hvilket betyder at området er reserveret til råstofindvinding. I afvejning er der taget hensyn til, at der løber et beskyttet vandløb igennem graveområdet. Samtidig ligger området i et OSD område, derfor skal grundvandet beskyttes både under og efter råstofindvindingen. Der er igennem tilladelsen er der stillet vilkår for at sikre disse forhold, og samtidig muliggøres det, at der kan indvindes råstof på projektarealet.

Regionens samlede vurdering

Region Syddanmark vurderer samlet, at det ansøgte under overholdelse af de vilkår, der er fastsat i tilladelsen kan gennemføres uden væsentlige gener eller miljømæssige konsekvenser for mennesker, natur og omgivelserne. Regionen vurderer endvidere, at indvindingen ikke er i strid med de planmæssige interesser, der gælder for området.

På den baggrund vurderer Region Syddanmark, at der kan meddeles tilladelse til erhvervmæssig råstofindvinding.

8 KLAGEVEJLEDNING OG UNDERRETNING

8.1 Klagevejledning

Region Syddanmarks afgørelse om tilladelse til råstofindvinding inkl. vurdering efter habitatbekendtgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klageberettigede er: Adressaten for afgørelsen, offentlige myndigheder, en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker, lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen, landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser og enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

Klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal indsendes elektronisk via klageportalen, som man finder et link til på forsiden af [Nævnenes Hus](#), hvor man logger ind med f.eks. NEM-ID.

Klagen videresendes gennem klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i klageportalen.

For behandling af klagen skal der betales et gebyr. Privatpersoner skal betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klager får helt eller delvis medhold i klagen.

En evt. klage skal være tilgængelig for Region Syddanmark i klageportalen senest den 1. april 2021 kl. 23.59.

Ansøger får besked, hvis der klages over afgørelsen.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet.

Klage i henhold til råstofloven har opsættende virkning, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette jf. råstoflovens § 43 ske inden 6 måneder fra offentliggørelsen af afgørelsen.

8.2 Underretning om afgørelsen

De nedenfor nævnte er orienteret særskilt om afgørelsen.

Myndigheder

Aabenraa Kommune
Museum Sønderjylland
Naturstyrelsen, nst@nst.dk
Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk
Vejdirektoratet
SKAT, myndighed@skat.dk
mst@mst.dk

Parter

Finn Schmidt-Sørensen, Langevad 9, 6200 Aabenraa (Lodsejer)
Inger La Cour Eybye, Haderslevvej 60, 6200 Aabenraa (Lodsejer)
Jørgen Bonefeld, Jørgensgård 50, 6200 Aabenraa (Lodsejer)
Peder Sanne Bonefeld, Skovhøj 28, 6200 Aabenraa (Lodsejer)
Stefan E. Christiansen, Oksevejen 13, 6360 Tinglev
Alice Christiansen, Oksevejen 13, 6360 Tinglev
Robert Kuntz, Sundgade 5, 6320 Egersund
Lasse Andresen, Åbenråvej 163, 6360 Tinglev
Rina Andresen, Åbenråvej 163, 6360 Tinglev
Martin-Valdemar Hviid, Åbenråvej 165, 6360 Tinglev
Heniette Hviid, Åbenråvej 165, 6360 Tinglev
Annica Villadsen, Åbenråvej 173, 6360 Tinglev
Vicky Fallesen, Bjerndrupvej 8A, St. th., 6200 Aabenraa
Carsten Varming Jørgensen, Åbenråvej 175, 6360 Tinglev
Kirsten Jensen, Åbenråvej 184, 6360 Tinglev

Foreninger og organisationer (klageberettigede)

Botanisk Forening: nbu_jyl@botaniskforening.dk

Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk

Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk

Friluftsrådet, fr@friluftsradet.dk

Med venlig hilsen

Anne Krag
Områdechef

9 BILAG

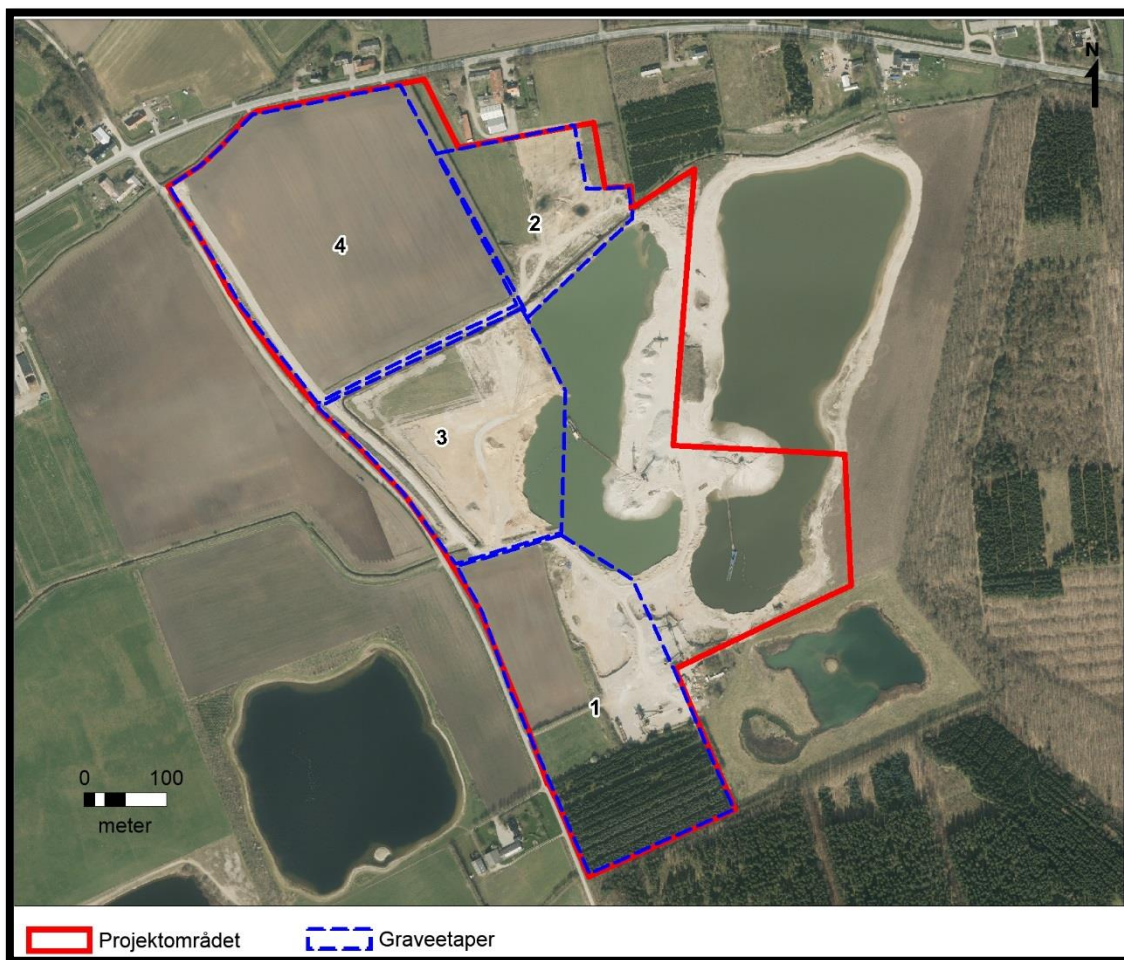
Følgende bilag er vedlagt tilladelsen:

1. Oversigtskort
2. Graveplan
3. Efterbehandlingsplan
4. Udtalelse fra museet
5. Aabenraa Kommune – Tilladelse efter vandforsyningsloven

Bilag 1 Oversigtskort

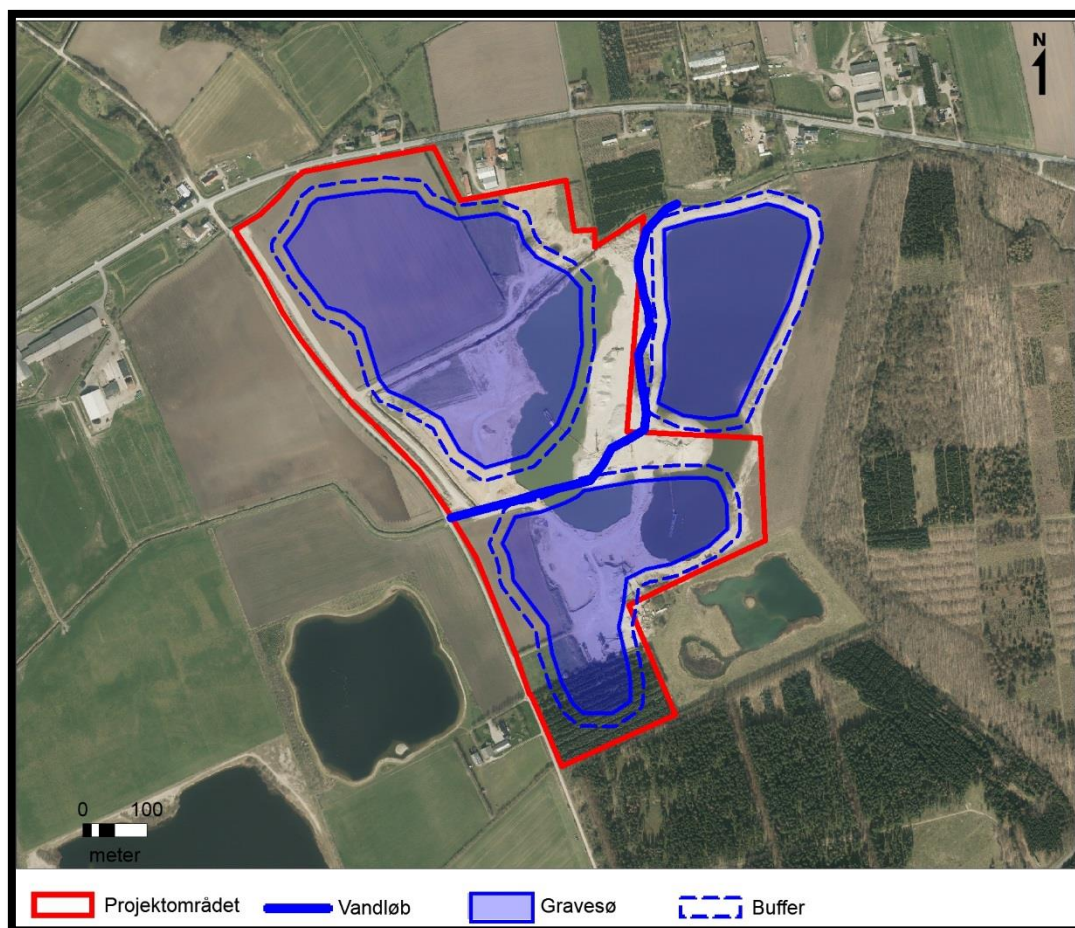
Bilag 2 Graveplan

Graveplanen dækker det nuværende og ansøgte indvindingsarealer.

Bilag 3 Efterbehandlingsplan

Hovedparten af området efterbehandles til store søer og omkring søerne er der angivet en bufferzone, hvor de ikke vil blive pålagt muld. I forbindelse med det samlede projekt er der foretaget en omlægning og genslyngning af Uge Bæk.

Bilag 4 Udtalelse fra museet

MUSEUM SØNDERJYLLAND | VIDEN OG SAMLINGER | ARKÆOLOGI

ARKÆOLOGI HADERSLEV | DALGADE 7 | DK-6100 Haderslev | T +45 65 370 801

PLANER@MSJ.DK

Dato: 19.02.2020

Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev | Sagsnr.: 20/6043-8.1.3

Arkæologisk udtalelse vedr. erhvervsmæssig råstofindvinding på matr. 82 mfl. Uge ejerlav, Uge (Aabenraa Kommune)

Udtalelse i henhold til museumslovens § 23:

Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev har modtaget høringsbrev angående afgrænsning af miljøkonsekvensrapport og har foretaget arkivalisk kontrol og arkæologisk vurdering af indvindingsområdet.

Indvindingsområdet, der omfatter matrikel 82 og dele af matrikel 208 Uge ejerlav, Uge samt dele af matrikel 253 Røllum ejerlav, Ensted, er på ca. 38,5 hektar (se kortbilag).

Museet har tidligere udtalt sig om dele af området under sagsnumrene 04/1073-8.1.3, 04/1075- 8.1.3, 11/3581-8.1.3, 11/3581-8.1.3 (jan2015), 11/3581-8.1.3 (jan2017) og 15/4642-8.1.3.

Området er beliggende ved Urnehoved i højtliggende terræn. Indvindingsområdet er - ud fra reliefkort og historiske luftfotos at dømme - delvist destrueret ved tidligere indvinding. Det drejer sig primært om den østlige del af området. Resten af området ligger i mark og skov.

Indenfor og tæt omkring indvindingsområdet er der registreret adskillige væsentlige fortidsminder (se kortbilag).

Museet har tidligere foretaget forundersøgelse af dele af indvindingsområdet og efterfølgende arkæologiske udgravninger (HAM 5318 Peterborg, sb. 95 Uge sogn).

Der ligger således en meget velbevaret landsby fra ældre og højmiddelalder i to faser langs hærvejen. Denne landsby er delvist udgravet men der er stadig områder, der mangler at blive undersøgt. Disse omfatter ca. 1,5 ha fordelt på to arealer.

Ligeledes er der mod nordvest et udgravningsområde med fund af bopladsspor fra bronzealderen samt yngre romersk/ældre germansk jernalder (HAM 5773 Olmersvold, sb. 104 Uge sogn), Dette udgravningsområde udgør i alt ca. 4000 m², men kun ca. en tredjedel ligger inden for det ansøgte område.

Hertil kommer to arealer mod hhv. nord og syd, som ikke tidligere er forundersøgt. På det sydlige område, som udgør ca. 5,8 ha er der fundet en romersk denar med metaldetektor (HAM 5917, sb. 106 Uge sogn).

Det nordlige område, som ikke er forundersøgt, udgør ca. 1,14 ha. Det formodes, at den middelalderlandsby, der ligger lige syd herfor, fortsætter indover dette område.

På baggrund af ovenstående er det museets vurdering, at der inden for projektområdet findes væsentlige jordfaste fortidsminder, som er beskyttet af Museumslovens §27. Disse fortidsminder skal iflg. Museumsloven udgraves, hvis de berøres af indvinding.

Museet vil derfor anbefale, at der bliver foretaget en forundersøgelse af de ikke tidligere forundersøgte arealer med henblik på at afgrænse omfanget af de jordfaste fortidsminder inden indvindingen går i gang.

Forundersøgelsen vil kunne afsløre, om der findes væsentlige, jordfaste fortidsminder på planområdet, og om de har en sådan karakter, at de skal udgraves, inden de ødelægges ved anlægsarbejdet. Da projektområdet overstiger 5.000 m², skal udgifterne til forundersøgelse - jf. Museumslovens § 26.2 – afholdes af bygherre.

Hvis forundersøgelsen viser, at der findes fortidsminder på arealet, skal disse udgraves, inden de ødelægges ved anlægsarbejdet. I nogle tilfælde er det dog muligt at ændre ved jordindgrebet, så en udgravning ikke bliver nødvendig. Er det ikke muligt, vil udgravningen skulle finansieres af bygherre.

De jordfaste fortidsminder er omfattet af museumslovens § 27. Derfor skal man, hvis man ved anlægsarbejde støder på et fortidsminde, straks indstille arbejdet i det omfang, det berører fortidsmindet, og tilkalde Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev.

Efter aftale med bygherre udarbejder Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev et budget og en tidsplan for en forundersøgelse af området. Vi beder venligst bygherre oplyse CVR-nummer ved henvendelse.

Henvendelse til Per Ethelberg: 65 370 816 / peret@msj.dk eller Hans Christian Andersen: 65 370 812/
haas@msj.dk.

Med venlig hilsen

METTE SØRENSEN

MUSEUMSINSPEKTØR

D +45 65 37 08 32 | M +45 21 66 92 64

MESR@MSJ.DK

PLANER@MSJ.DK

Bilag 5 Aabenraa Kommune – tilladelse efter vandforsyningsloven.

Bedsted Lø Grusværker ApS
Stenagervej 9
6230 Rødekro

Plan, Teknik & Miljø

Team Natur & GIS
Skelbækvej 2

6200 Aabenraa

Tlf.: 7376 7676

Dato: 25. januar 2021

Sagsnr.: 20/41703

Kontakt: Thomas Demandt Lübbers

Direkte tlf.: 7376 8199

E-mail: tdl@aabenraa.dk

Tilladelse til vandindvinding og grundvandssænkning ifm. råstofindvinding under grundvandsspejlet på dele af matr. nr. 208 og 82 Uge Ejerlav, Uge og dele af matr. nr. 253 og 368 Røllum, Ensted

AFGØRELSE OG HJEMMEL

Afgørelse om tilladelse til grundvandssænkning

Aabenraa Kommune giver hermed Bedsted Lø Grusværker ApS tilladelse til lokal grundvandssænkning ifm. råstofindvinding under grundvandsspejlet på dele af matr. nr. 208 og 82 Uge Ejerlav, Uge og dele af matr. nr. 253 og 368 Røllum, Ensted. Derudover gives tilladelse til indvinding af overfladevand fra eksisterende og nye gravesøer, jf. graveplanen, ifm. drift af to ralsugere og støvbekæmpelse, samt udledning af skyllevand til aktive gravesøer. De berørte arealer fremgår af oversigtskortet i tilladelsens bilag.

Den samlede tilladelse gives på betingelse af, at vilkårene i afsnittet *Tilladelsens vilkår* overholdes samt på baggrund af de foreliggende oplysninger i ansøgningen, redegørelsen for sagen og den samlede vurdering.

Tilladelsen gives i henhold til §§ 20, 21, 22 og 26 i Vandforsyningsloven¹, og § 19, stk. 1 i Miljøbeskyttelsesloven².

Denne tilladelse er meddelt af Aabenraa Kommune den 25. januar 2021. Tilladelsen gælder i 10 år fra den dato, hvor råstof tilladelsen gives, med udløb ved årsskiftet i det givne år. Såfremt der til den tid fortsat er behov for grundvandssænkning ifm. råstofindvinding under grundvandsspejlet, skal der inden tidsfristens udløb søges om fornyelse af tilladelsen.

Vurdering efter Miljøvurderingsloven

Region Syddanmark er VVM-myndighed for projektet, jf. Miljøvurderingslovens³ § 17, stk. 2.

Der er i 2020 udarbejdet en Miljøkonsekvensrapport⁴ for et samlet råstofområde på 38,93 ha, hvoraf de 8,93 ha er supplerende arealer til tidligere godkendte arealer.

Regionen forventer at meddele råstof tilladelse til det ansøgte projekt.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1450 af 5. oktober 2020 om vandforsyning m.v. (Vandforsyningsloven).

² Lovbekendtgørelse nr. 1218 af 25. november 2019 om miljøbeskyttelse (Miljøbeskyttelsesloven).

³ Lovbekendtgørelse nr. 973 af 25. juni 2020 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) (Miljøvurderingsloven).

⁴ Miljøkonsekvensrapport Vedr. råstofindvinding ved Uge - dele af matr. nr. 82 og 208 Uge Ejerlav og dele af matr. nr. 253 og 368 Røllum, Ensted – Orbicon/WSP, maj 2020.

OPSUMMERING AF VÆSENTLIGE FORHOLD I TILLADELSEN

Formål:	Tilladelse til vandindvinding og grundvandssænkning ifm. råstofgravning under grundvandsspejlet
Sagsnr.:	20/41703
Ansøger:	Bedsted Lø Grusværker ApS
Beliggenhed:	Råstofindvindingen finder sted på matr. nr. 208 og 82 Uge Ejerlav, Uge og dele af matr. nr. 253 og 368 Røllum, Ensted.
Indvindingsdybde:	Tilladelsen til grundvandssænkning følger råstoftilladelsen, hvor der gives tilladelse til råstofindvinding ned til ca. 20 m under terræn, herunder ca. 18 m under grundvandsspejlet.
Vandindvinding:	Indvinding af overfladevand fra gravesø: Maks. 1.600.000 m ³ /år, heraf op til 1000 m ³ ifm. støvbekæmpelse.
Ikrafttrædelse:	Tilladelsen er meddelt af Aabenraa Kommune den 25. januar 2021. Tilladelsen træder i kraft fra den dato, hvor råstoftilladelsen gives.
Tidsfrist:	Tilladelsen gælder i 10 år fra den dato, hvor råstoftilladelsen gives. Hvis grundvandssænkning og vandindvinding til den tid ønskes fortsat, skal der inden tidsfristens udløb søges om fornyelse af tilladelsen.
Kopi sendt til:	Bedsted Lø Grusværker ApS, att. Palle Kjær Region Syddanmark, att. Jens Vejrup Forbrugerrådet Tænk, fbr@fbr.dk Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk Danmarks Naturfredningsforenings lokalafdeling, aabenraa@dn.dk Danmarks Sportsfiskerforbund, sydoestjylland@sportsfiskerforbundet.dk

TILLADELSENS VILKÅR

Formål

1. Grundvandssænkningen forekommer ifm. råstofindvinding under grundvandsspejlet på dele af matr. nr. 208 og 82 Uge Ejerlav, Uge og dele af matr. nr. 253 og 368 Røllum, Ensted. Oversigtskort fremgår af tilladelsens bilag 1.
2. Der er ansøgt om en årlig indvinding af råstoffer på 190.000 m³, heraf op til 175.000 m³ under grundvandsspejlet. Råstofindvindingen forventes at foregå ned til en dybde af ca. 20 m under nuværende terrænkote, og ca. 18 m under grundvandsspejlet.
3. Vandindvindingens formål er hovedsageligt drift af to ralsugere ifm. råstofindvinding og i mindre grad støvbekæmpelse. Vandet fra driften af ralsugerne ledes tilbage til søen.
4. Vandindvindingen i projektets indledende fase foregår fra en eksisterende gravesø. Dette suppleres af evt. nye gravesøer, der udvides i takt med råstofindvindingen, jf. graveplanen.
5. Recirkulation af skyllevand til gravesøen.
6. Tilladelsen kan tilbagekaldes eller ændres uden erstatning, såfremt de forudsætninger, som lå til grund for afgørelsen, viser sig urigtige eller ændres væsentligt⁵.

Vandindvindingens omfang

7. Den årlige indvinding af overfladevand fra gravesøen på matr. nr. 208 og 82 Uge Ejerlav, Uge må ikke overstige 1.600.000 m³/år.
8. Der højst oppumpes 1400 m³/time fra gravesøen, og højst 14000 m³/døgn. Der forventes ca. 225 driftsdage om året, hver med ca. 10 timers drift.
9. Vandindvindingen foregår hovedsageligt ved råstofindvinding via to aktive ralsugere, der indvinder op til 2000 m³ råstoffer i timen. Da ca. 30 % er tørstof forventes der en maksimal vandindvinding på ca. 1400 m³/time, der ledes tilbage til gravesøen. Vandindvindingen omfatter dertil årligt ca. 500-1000 m³ overfladevand til støvbekæmpelse. Indvindingsanlæggets kapacitet mv. må kun ændres efter forudgående godkendelse fra Aabenraa Kommune.

---

⁵ Vandforsyningslovens § 26, stk. 3

Egenkontrol

10. Indvindingen af overfladevand fra gravesø til støvbekæmpelse skal kontrolleres ved timetællere⁶. Timetælleren måler indvindingspumpens driftstimer, og der skal udføres en måling, som viser den samlede pumpeinstallations aktuelle kapacitet udtrykt i m³/time.
11. Årsindvindingen (opgjort fra den 1. januar til den 31. december) skal indberettes elektronisk til Aabenraa Kommune inden den efterfølgende 1. februar.
12. Bestemmelserne om målemetoden kan til enhver tid ændres af Aabenraa Kommune.
13. Timetællerne skal kontrolleres minimum én gang årligt. Hvis en eller flere målere er udskiftet i årets løb, skal det fremgå af årsrapporteringen.

Recirkulering af overfladevand

14. Overfladevand, der pumpes op fra gravesøen, skal i videst muligt omfang recirkuleres til gravesøen⁷.
15. Der må hverken før, under eller efter vådsorteringen tilsættes stoffer til vandet.
16. Der må ikke ske overfladisk afstrømning af vandet til vandløb, vandforsyningsanlæg, omkringliggende ejendomme eller lignende.
17. Der må ikke ske udledning af vandet gennem dræn eller afvandingsgrøfter til vandløb og søer.

Tidsfrist

18. Tilladelsen træder i kraft sideløbende med selve råstoftilladelsen. Tilladelsens varighed er 10 år med udløb den 31. december i det givne år⁸. Hvis grundvandssænkningen til den tid ønskes fortsat, skal der inden tidsfristens udløb søges om fornyelse af tilladelsen.

Grundvandsbeskyttelse

19. Der henvises til de vilkår, som Region Syddanmark stiller i selve råstoftilladelsen ifm. opbevaring og oplag samt affaldshåndtering. Aabenraa Kommune vurderer, at de påtænkte vilkår er fyldestgørende.

Erstatningsregler

20. Bedsted Lø Grusværker ApS er erstatningspligtig for skader, som voldes i bestående forhold ved forandring af grundvandsstanden under anlæggets drift⁹. I mangel af forlig afgøres erstatningsspørgsmålet af taksationsmyndigheden.

Tilsyn

21. Aabenraa Kommune er tilsynsmyndighed ift. regler i medfør af Vandforsyningsloven¹⁰.

REDEGØRELSE FOR SAGEN

Sagens behandling

Aabenraa Kommune har modtaget en ansøgning om tilladelse til råstofindvinding under grundvandsspejlet på dele af matr. nr. 208 og 82 Uge Ejerlav, Uge og dele af matr. nr. 253 og 368 Røllum, Ensted (se oversigtskort sidst i tilladelsen). Råstofindvindingen omfatter ejendommen Åbenråvej 170 ved Uge. Region Syddanmark er samordningsmyndighed¹¹ og har fremsendt ansøgningen på vegne af ansøger, Bedsted Lø Grusværker ApS.

Der er ansøgt om en årlig indvinding af råstoffer på 190.000 m³, heraf op til 175.000 m³ under grundvandsspejlet. Råstofindvindingen forventes at foregå ned til en dybde af ca. 20 m under nuværende terrænkote. Råstofindvinding under grundvandsspejlet kræver en tilladelse til grundvandssænkning efter Vandforsyningslovens § 26. Vandindvindingsforhold ifm.

⁶ Bekendtgørelse nr. 1070 af 28. oktober 2019 om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg, § 21.

⁷ Miljøbeskyttelseslovens § 19, stk. 1.

⁸ Vandforsyningslovens § 22.

⁹ Vandforsyningslovens §§ 23 og 28.

¹⁰ Vandforsyningslovens § 65.

¹¹ Lovbekendtgørelse nr. 124 af 26. januar 2017 om råstoffer (Råstofloven), § 8

råstofgravningen, der hovedsageligt omfatter vandmættet sediment, og i mindre grad støvbekæmpelse, er endeligt afklaret i en opdateret ansøgning fremsendt til Aabenraa Kommune den 13. november 2020.

Aabenraa Kommune har vurderet sagen og meddeler tilladelse til hhv. grundvandssænkning ifm. råstofindvinding under grundvandsspejlet og vandindvinding ifm. drift af to ralsugere og støvbekæmpelse.

Tilladelsen træder i kraft ifm. råstoftilladelsens ikrafttrædelse med en varighed på 10 år.

Sammenfattende vurdering

Det ansøgte areal er beliggende i et område med særlige drikkevandsinteresser (OSD) der er udpeget som nitrutfølsomt indvindingsopland (NFI). Nærområdet er præget af både igangværende og afsluttede råstofgrave. Arealanvendelsen inden for projektområdet udgøres i dag af intensivt landbrug, aktive råstofindvinding og efterbehandlede områder, til hhv. natur og landbrugsdrift. Nærmeste større indvindingsboringer er til Røllum-Torp Vandværk og Bolderslev Vandværk i en afstand fra det ansøgte areal på hhv. ca. 2,7 og 3,7 km. Nord og syd for projektområdet findes en række mindre vandforsyningsboringer. Den ansøgte råstofindvinding vurderes ikke at påvirke hverken vandværkernes, eller de mindre lokale, indvindingsboringer.

I forbindelse med den planlagte råstofindvinding vil der ikke blive fjernet reducerede lerdæklag over det øvre, primære magasin. Dermed vil nitratsårbarheden ikke blive ændret negativt som følge af råstofindvindingen. Den efterfølgende reetablering af projektområdet til delvist naturområde vil udgøre en positiv ændring fra den hidtidige og nuværende arealanvendelse, der har omfattet intensiv landbrugsdrift.

Ansøgningen er vurderet i forhold til Vandforsyningsplan, Indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse, Spildevandsplan, Kommuneplan og Råstofplan samt de statslige Naturplaner og Vandområdeplaner. Aabenraa Kommune har vurderet, om indvindingen er i strid med gældende planer eller påvirker grundvandsressourcen, naturområder og vandløb.

Nærmeste Natura 2000 område er N96, der omfatter habitatområde H85: Bolderslev Skov og Uge Skov. Området befinder sig ca. 1 km nord for projektområdet. Aabenraa Kommune vurderer, at natur beskyttet efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven og Habitatdirektivet ikke vil blive mærkbart påvirket af grundvandssænkningens lokale påvirkning.

Aabenraa Kommune vurderer, at den ansøgte grundvandssænkning er miljømæssigt forsvarlig, og at den ikke vil påvirke omgivelsernes kvalitet.

På denne baggrund og ud fra en afvejning af de hensyn, der skal varetages ved Aabenraa Kommunes administration af Vandforsyningsloven, vurderes det, at der kan gives tilladelse til grundvandssænkning ifm. råstofgravningen ved Bedsted Lø Grusværker ApS på de ovennævnte vilkår. Aabenraa Kommune ser ingen forhold, der taler for at begrænse tilladelsens løbetid. Tilladelsen gælder derfor i 10 år.

Vurdering i forhold til Habitatbekendtgørelsen

Tilladelse til sænkning af grundvandsstanden efter Vandforsyningslovens § 26, er omfattet af § 7 i Habitatbekendtgørelsen¹², og der skal derfor foretages en vurdering af, om grundvandssænkningen kan påvirke et Natura-2000 område eller bilag IV arter væsentligt.

Aabenraa Kommune har vurderet, at den ansøgte, lokale grundvandssænkning ikke vil påvirke hverken Natura-2000 områder eller bilag IV arter.

Forureningskilder

Der er registreret to arealer kortlagt på vidensniveau 1 (Jordforurening V1) inden for en afstand af ca. 170 m. Forureningslokaliteterne befinder sig nordøst for projektområdet. Som følge af de hydrogeologiske forhold i området, vurderes grundvandssænkningen ikke at få betydning for forureningerne.

---

¹² Bekendtgørelse nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

PARTSHØRING

Region Syddanmark og Bedsted Lø Grusværker ApS har haft et udkast til tilladelsen i høring. Der er indkommet enkelte, mindre bemærkninger, der er indarbejdet i tilladelsen.

ANNONCERING

Tilladelsen og afgørelsen om ikke-VVM-pligt vil blive offentliggjort på kommunens hjemmeside www.aabenraa.dk den 25. januar 2021.

Afgørelserne kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, jf. klagevejledningen nedenfor.

KLAGEVEJLEDNING

Kommunens afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede organisationer og i øvrigt af enhver, der må antages at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald.

Afgørelser truffet i forbindelse med kommunens vurdering af, om et anlæg skal VVM-vurderes eller ej, kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet for så vidt angår retlige spørgsmål, jf. § 49, stk. 1, nr. 4 i Miljøvurderingsloven (VVM).

Fristen for at klage over afgørelsen er den 22. februar 2021.

Klagen skal sendes digitalt via Klageportalen på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med NemID. Når man er logget ind, kan man søge på "*Klag til Miljø- og Fødevareklagenævnet*". Det er en betingelse for klagenævnets behandling af en klage, at der indbetales et gebyr. Gebyret er på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist, vil klagen blive afvist.

Fritagelse for brug af klageportal

Det er muligt at blive fritaget for at bruge Klageportalen, hvis der foreligger særlige omstændigheder. Fremsend anmodningen til Aabenraa Kommune, der sender anmodningen videre til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om fritagelse.

Søgsmål

Afgørelsen kan prøves ved domstolene. Dette forudsætter, at sagen er indbragt for domstolene senest 6 måneder efter, at afgørelsen er truffet.

AKTINDSIGT

Der er mulighed for at se det materiale, der er indgået i sagens behandling. Reglerne for, hvilket materiale kommunen må udlevere, er fastlagt i forvaltningsloven, offentlighedsloven og lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

Med venlig hilsen

Thomas Demandt Lübbers
Geolog
Aabenraa Kommune

BILAG TIL TILLADELSEN

Bilag 1: Oversigtskort

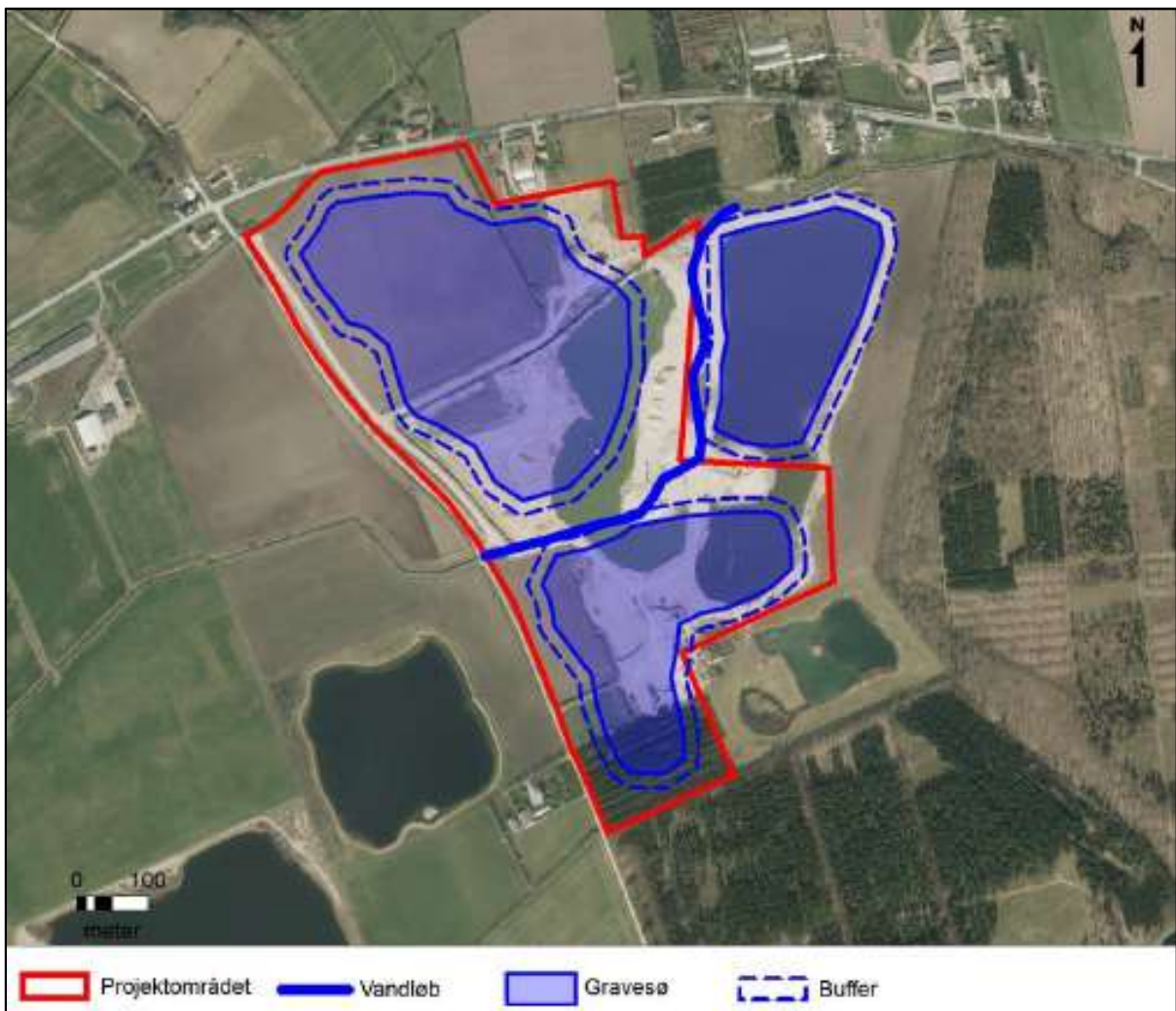
Bilag 1a: Afgrænsning af projektområdet (rød linie) med angivelse af matrikelnr. Projektområdet omfatter dele af matr. nr. 208 og 82 Uge Ejerlav, Uge og dele af matr. nr. 253 og 368 Røllum, Ensted. Fra Miljøkonsekvensrapporten, maj 2020.

Bilag 1b: Afgrænsning af projektområdet (rød linie) med angivelse af hhv. Råstofgraveområde jf. Region Syddanmarks Råstofplan 2016 (røde tern) og ansøgt graveareal beliggende udenfor råstofgraveområde (grønne tern). Fra Miljøkonsekvensrapporten, maj 2020.

Bilag 1c: Graveplan for projektområdet (rød afgrænsning) med afgrænsning af graveetape 1-4 (stiplet blå afgrænsning). Fra Miljøkonsekvensrapporten, maj 2020.

Bilag 1d: Efterbehandlingsplan for projektområdet (rød afgrænsning) med forventet udbredelse af gravesøer (blå flader) buffer omkring søerne (stiplet blå) og den regulerede linieføring af Uge Bæk (mørkeblå). Fra Miljøkonsekvensrapporten, maj 2020.